

MINISTARSTVO KULTURE

**PROGRAM ZAŠTITE I OČUVANJA KULTURNIH DOBARA ZA 2013.
GODINU**

Cetinje, decembar 2012. godine



SADRŽAJ

I UVOD	3
II ISTRAŽIVANJA.....	5
III VALORIZACIJA I REVALORIZACIJA.....	8
IV INTEGRALNA ZAŠTITA	10
V KONZERVATORSKI PROJEKTI I SPROVOĐENJE KONZERVATORSKIH MJERA.....	10
VI EDUKACIJA, DOEDUKACIJA STRUČNOG KADRA.....	13
VII POPULARIZACIJA I PREZENTACIJA KULTURNE BAŠTINE	15
VIII OTKUP MUZEJSKIH PREDMETA, KNJIGA, FILMSKE GRAĐE ZA POPUNJAVANJE KINOTEČKOG FONDA I MUZEJSKIH I BIBLIOTEČKIH ZBIRKI	18
IX TEHIČKO-TEHNOLOŠKO OSAVREMENJAVANJE	19
X REZIME.....	22

I UVOD

Program zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2013. godinu donosi se u skladu sa članom 128 Zakona o zaštiti kulturnih dobara, Nacionalnim programom razvoja kulture 2011-2015 i Programom rada Vlade Crne Gore za 2012. godinu.

Cijeneći da je kulturna baština, prepoznata kao važan faktor nacionalne identifikacije, koja predstavlja prioritet svih savremenih državnih politika, Programom zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2013. godinu (u daljem tekstu: Program zaštite i očuvanja), planirana je podrška, finansiranje i sufinansiranje programa i projekata od značaja za ostvarivanje javnog interesa u oblasti kulturne baštine Crne Gore, tj., realizaciju projekata i programa iz oblasti konzervatorske, muzejske, bibliotečke, arhivske i kinotečne djelatnosti, a naročito za:

- valorizaciju i revalorizaciju pokretnih, nepokretnih i nematerijalnih kulturnih dobara, koja je od opšteg interesa i ima za cilj unaprjeđenje kulturnih dobara kroz očuvanje kulturne raznolikosti, unaprjeđenje stanja kroz utvrđivanje i provjeru kulturnih vrijednosti, radi njihove valorizacije i revalorizacije u cilju njihovog prenošenja budućim generacijama u autentičnom obliku.
- izradu elaborata o utvrđivanju kulturne vrijednosti, u cilju utvrđivanja kulturne vrijednosti dobara, na osnovu istraživačkih nalaza i drugih relevantnih dokaza o svojstvima i osobenostima dobra i donošenje stručnog stava o njihovoj valorizaciji;
- vršenje konzervatorskih i arheoloških istraživanja, u skladu sa članom 80 Zakona o zaštiti kulturnih dobara, u cilju otkrivanja, identifikacije, dokumentovanja i proučavanja kulturnih dobara, utvrđivanja i sprovođenja mjera zaštite, kao i širenja i produbljivanja stručnih i naučnih saznanja o njima;
- izradu konzervatorskih projekata kulturnih dobara, u cilju sprovođenja konzervatorskih mjera na kulturnim dobrima, a na osnovu prethodno izvršenih istraživanja;
- sprovođenje odgovarajućih konzervatorskih mjera na kulturnim dobrima u skladu sa članom 94 Zakona o zaštiti kulturnih dobara;
- izradu menadžment planova zaštićenih kulturno-istorijskih cjelina, područja i lokaliteta, kao i područja kojima se kroz jačanje koordinacije svih struktura društva obezbjeđuje adekvatna zaštita i pravilno upravljanje kulturnom baštinom;
- izradu studija zaštite kulturne baštine za potrebe planskih dokumenata kojima se obezbjeđuje odgovarajuća zaštita kulturne baštine i njene zaštićene okoline, kao i ambijentalnih vrijednosti zaštićenih urbanih i ruralnih cjelina i naselja;
- podizanje svijesti o vrijednostima kulturne baštine i stvaranje ambijenta za razumijevanje uloge i mjesta kulturne baštine u kulturnom, turističkom i ekonomskom razvoju, kao i obezbjeđivanje dostupnosti kulturnih sadržaja licima s posebnim potrebama, (okrugli stolovi, radionice, naučni i stručni skupovi, izložbe, promo materijal, izrada i štampanje stručnih i naučnih publikacija iz oblasti kulturne baštine), u cilju širenja saznanja o vrijednostima i značaju kulturne baštine.

- otkup predmeta za popunjavanje muzejskih i bibliotečkih zbirki i kinotečkih fondova, u cilju obogaćivanja i valorizovanja brojnih muzejskih i bibliotečkih zbirki, koji se čuvaju u opštinskim i nacionalnim muzejima i bibliotekama i filmskim fondovima Crnogorske kinoteke;
- jednokratnu pomoć edukacije i doedukacije stručnjaka iz oblasti kulturne baštine, u cilju praćenja i implementacije savremenih standarda iz oblasti zaštite i očuvanja kulturnih dobara, radi unapređenja stanja i vrijednosti svih vrsta kulturnih dobara;
- tehničko i tehnološko osavremenjavanje ustanova iz oblasti kulturne baštine, radi primjene savremenih tehnika i tehnologija u cilju što bolje i efikasnije zaštite i očuvanja kulturnih dobara.

Cijeneći da je jedan od glavnih ciljeva Nacionalnog programa razvoja kulture, ravnomjerni razvoj kulture na teritoriji cijele Crne Gore, u cilju organizovane zaštite, Programom zaštite i očuvanja obuhvaćeni su projekti namijenjeni očuvanju, zaštiti, valorizaciji, prezentaciji i popularizaciji kulturne baštine na teritoriji cijele države.

Uvažavajući značaj opštinskih ustanova kulture u procesu zaštite, očuvanja, valorizacije, prezentacije i popularizacije kulturne baštine, Ministarstvo kulture je i ove godine obavijestilo sve javne ustanove iz oblasti kulturne baštine, da prijedlogom projekata učestvuju u kreiranju Programa zaštite i očuvanja.

Programom zaštite i očuvanja obuhvaćeni su projekti, koje su dostavile opštinske javne ustanove koje vrše muzejsku, bibliotečku i arhivsku djelatnost, a imaju za cilj zaštitu, očuvanje, valorizaciju i prezentaciju kulturnih dobara, kao i projekti nacionalnih javnih ustanova i organa državne uprave iz oblasti kulturne baštine, koji se odnose na zaštitu, očuvanje i valorizaciju kulturnih dobara, zbirki, fondova od nacionalnog značaja, kao i unapređenje uslova za primjenu zakona iz oblasti kulturne baštine.

Zakonom o zaštiti kulturnih dobara, član 128, propisano je da se sredstva za realizaciju projekata predviđenih godišnjim programom zaštite i očuvanja kulturnih dobara obezbjeđuju iz sredstava opštih prihoda Budžeta Crne Gore i namjenskih sredstava od rente za očuvanje kulturnih dobara.

Međutim, kako namjenska sredstva od rente za očuvanje kulturnih dobara, u skladu sa članom 125 Zakona o zaštiti kulturnih dobara, još uvijek nijesu uređena poreskim zakonima, Program zaštite i očuvanja će se finansirati iz budžetskih sredstava Ministarstva kulture za 2013. godinu, program 1381 - Kulturna baština, sa pozicija: 4147 - Konsultantske usluge, projekti i studije, 4313 - Transferi institucijama kulture i sporta i 4416 - Izdaci za investiciono održavanje.

Programom za 2013. godinu podržani su projekti iz oblasti konzervatorske, muzejske, bibliotečke, arhivske i kinotečke djelatnosti, a koje će realizovati nacionalne i lokalne javne ustanove i organi državne uprave iz oblasti kulturne baštine, u ukupnom iznosu od **913,844.36 €**

II ISTRAŽIVANJA

Konzervatorska i arheološka istraživanja

Programom zaštite i očuvanja za 2013. godinu, obuhvaćeno je **četiri** projekata, od kojih je jedan višegodišnji.

1. Naziv projekta: „Putevi kontinuiteta“

- A. Istraživanje praistorijskih lokaliteta
- B. Istraživanje antičkih lokaliteta
- C. Istraživanje ranosrednjevjekovnih i srednjevjekovnih utvrđenja od VI – XV vijeka

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: Narodni muzej Crne Gore

Subjekti saradnje: Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore i Uprava za zaštitu kulturnih dobara

Rok: Petogodišnji projekat: 2012 - 2016

Potrebna sredstva: 522.630,00 €

Potrebna sredstva u 2013. godini: 160.000,00 €

Obrazloženje: Nastavak višegodišnjeg projekta, započet Programom zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2012. godinu. Cilj projekta je da se petogodišnjim istraživanjima prikupi dovoljno informacija koje bi bile osnov za definisanje kontinuiranog života i naseljavanja na teritoriji centralne Crne Gore od najstarije praistorije do danas. Ciljanim istraživanjem poznatih, vrlo značajnih arheoloških nalazišta dobiće se određen broj podataka iz različitih vremenskih perioda, čime će se dati veliki doprinos daljim naučnim, arheološkim i konzervatorskim istraživanjima, kao i zaštiti kulturnih dobara Crne Gore. Publikovanjem, prezentovanjem i dostupnošću građe, stručnoj i široj javnosti biće, u velikoj mjeri, razriješene određene nepoznanice iz kulturno-istorijske prošlosti Crne Gore. Projekat „Putevi kontinuiteta“ ima za cilj animaciju i angažovanje većeg broja stručnjaka iz oblasti arheologije i konzervacije, a na osnovu publikovanih rezultata i stručnjaka iz drugih oblasti (istorija, istorija umjetnosti, etnologija, fizička antropologija ...). Jedan od glavnih ciljeva je prikupljanje artefakata za obogaćivanje muzejskog fonda za kvalitetnu stalnu muzejsku postavku Arheološkog muzeja Crne Gore.

Projekat je značajan iz više razloga :

- Obuhvata u jednom turnusu istraživanje centralnog dijela Crne Gore u kojem je najveća koncentracija neistraženih lokaliteta.
- Revalorizacija i revitalizacija jednog broja kulturnih dobara od nacionalnog značaja.
- Dobijanje velikog broja podataka iz kulturne prošlosti Crne Gore.
- Izrada stručnih publikacija.

Istraživanja u okviru projekta "Putevi kontinuiteta" u 2013. godini podrazumijevaju oko 220 radnih dana na terenu:

A. ISTRAŽIVANJE PRAISTORIJSKIH LOKALITETA

Crvena Stijena - Druga sezona istraživanja u okviru ovog projekta

Predviđeno 30 dana

Iskopavanja na Crvenoj Stijeni su vršena pod rukovodstvom Alojza Benca i Đura Baslera, od 1955. do 1964. godine. Ovaj rad je pominjan u brojnim člancima i veoma značajnoj monografiji (Basler 1975. god.), zahvaljujući kojima je Crvena Stijena postala poznata u arheološkom svijetu. Tokom 40 godina, od tog značajnog istraživanja, desila su se mnoga dostignuća u geologiji, arheologiji, paleozoologiji i paleobotanici, koja su otvorila put ka velikim novim mogućnostima otkrivanja novih informacija sa arheoloških nalazišta. Ove nove mogućnosti, kada se primijene na iskopavanje toliko kompletnog i dugog kontinuiteta kakav posjeduje Crvena Stijena, bez sumnje će pomoći razumijevanju mnogih otvorenih problema iz arheoloških perioda paleolita, ranoholocena i početaka neolita. Nova reviziona istraživanja su započeta 2004 godine. u saradnji sa Univerzitetom iz Mičigena. Rezultati novih istraživanja su publikovana u poznatom časopisu Eurasian Prehistory 2009 godine. Za pretpostaviti je da će istraživanja Crvene Stijene trajati više decenija.

Istraživanje 2 (dva) praistorijska tumula na području Danilovgrada

Predviđeno 30 dana

Na prostoru opštine Danilovgrad registrovan je veliki broj tumula, a naročito na prostoru Frutak i Skadarski basen. S obzirom na stepen istraženosti ove vrste najbrojnijih i ujedno najugroženijih spomenika sahranjivanja u praistoriji od eneolita do dolaska Rimljana, očekuje se da će istraživanja u 2013. godini dati za rezultat veći broj pokretnih arheoloških nalaza.

B. ISTRAŽIVANJE ANTIČKIH LOKALITETA

Antička sjeverna nekropola na Duklji od I- IV - Druga sezona istraživanja u okviru ovog projekta

Predviđeno 30 dana

Istraživanja su pokazala da se radi o sjevernoj nekropoli antičkog grada. Pošto ovaj prostor nije dovoljno istražen neophodno je sprovesti istraživanja na što je moguće širem prostoru. Dobijeni rezultati će svakako dati novu dimenziju prošlosti Duklje i služiti u svrhu kompariranja podataka sa nekropolom iz Riječana, a naročito sa rezultatima jugoistočne i sjeverozapadne nekropole Duklje.

C. ISTRAŽIVANJE RANOSREDNJEVJEKOVNIH I SREDNJEVJEKOVNIH UTVRĐENJA OD VI - XV VIJEKA

Srednjevjekovni grad Svač - Druga sezona istraživanja u okviru ovog projekta i početak sveobuhvatnih konzervatorskih radova.

Predviđeno 90 dana

Svač, kao jedan od najpoznatijih srednjevjekovnih gradova u Crnoj Gori, prije istraživanja vršenih u 2012. godini, samo je jednom istraživan, i to 1985 godine, kada su sprovedena sondažna iskopavanja i fokusirala su se na nekoliko tačaka u gradu. U 2013. godini

planiran je nastavak sistematskih istraživanja iz 2012. godine i početak konzervatorskih radova na otkrivenim arhitektonskim ostacima većeg broja objekata u okviru lokaliteta.

Đuteza

Previđeno 40 dana

Brdo Đuteza sa fortifikacionim sklopom iz 4 -2. vijeka prije nove ere i ranovizantijskom fazom sa potkovičastim kulama, od kojih je jedna, flankirana uz jugoistočni zid prilično velikih dimenzija, veoma je važan aspekt u razumjevanju defanzivnog sklopa Dukljanske episkopije do provala avarskih populacija na početku 7. vijeka. Takođe, treba pretpostaviti da je ovdje jedno od utvrđenih mjesta u periodu od 9-11. vijeka. Grad ima svoju ilirsku fazu, na kojoj je sagrađen, i koja će arheološkim istraživanjima takođe dati odgovore na mnoga pitanja o vremenu pred totalni krah ilirske države nakon potpisivanja kapitulacije u Skadru 168. pne. Potrebno je postaviti nekoliko sonde uz potkovičaste kule; istražiti unutrašnjost velike kule i sagledati njen odnos (sa spoljnim ulazom) prema cijelom sklopu, tj. razdvojiti graditeljske faze. Postavljanjem sonde u unutrašnjosti svakako bi se došlo do otkrivanja cijelog crkvenog objekta i drugih pomoćnih objekata. Takođe, potrebno je napraviti detaljno snimanje fortifikacije, arheologiju arhitekture.

2. Naziv aktivnosti: Arheološka istraživanja u Risnu

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: Centar za konzervaciju i arheologiju

Subjekt saradnje: Univerzitet u Varšavi

Potrebna sredstva: 7,500,00 €

Obrazloženje: Nastavak realizacije započetih istraživanja u Risnu i akvatorijumu Risanskog zaliva.

3. Naziv aktivnosti: Rekognosciranje crnogorskih podmorja

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: Centar za konzervaciju i arheologiju

Subjekt saradnje: RPM Nautical Foundation i Regionalni centar za obuku ronilaca, podvodno razminiranje, pružanje pomoći, spašavanje i kontrola na moru

Potrebna sredstva: 5,000,00 €

Obrazloženje: Projekat predstavlja nastavak saradnje između bivšeg Regionalnog zavoda za zaštitu spomenika kulture u Kotoru, RPM Nautical Foundation i Regionalnog centra za obuku ronilaca, podvodna razminiranja, pružanje pomoći, spašavanje i kontrolu na moru.

4. Naziv aktivnosti: Bibliografsko istraživanje

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Gradska biblioteka i čitaonica Herceg Novi

Potrebna sredstva: 3.000,00 €

Obrazloženje: Bibliografsko istraživanje za potrebe Zavičajne biblioteke Zbirke Boke kotorske fondova Nacionalne biblioteke Crne Gore "Đurđe Crnojević" i Narodne biblioteke Srbije

III VALORIZACIJA I REVALORIZACIJA

Programom zaštite i očuvanja za 2013. godinu, za potrebe izrade elaborata o utvrđivanju kulturne vrijednosti, koncipirana su **četiri** kompleksna projekta, kroz koje će se izvršiti revalorizacija nepokretnih kulturnih dobara i valorizacija nepokretnih i nematerijalnih dobara na teritoriji cijele države i **dva** projekta namijenjena valorizaciji televizijskih fondova emisija o kulturnoj baštini nastalih u periodu od 1969. do 1989. godine.

Imajući u vidu da je Uprava za zaštitu kulturnih dobara, organ državne uprave koji obavlja stručne i sa njima povezane upravne poslove na zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, među kojima su, u skladu sa Zakonom o zaštiti kulturnih dobara, mnogi poslovi oročeni kratkim vremenskim rokovima, a uvažavajući nedovoljan broj stručnog kadra za realizaciju istih, Programom zaštite i očuvanja za 2013. godinu planirano je angažovanja stručnog kadra i izvan Uprave za zaštitu kulturnih dobara.

- 1. Naziv aktivnosti:** Revalorizacija kulturnih dobara - Izrada elaborata o revalorizaciji kulturne vrijednosti nepokretnih kulturnih dobara i spomen-obilježja koja imaju status kulturno dobro

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: Uprava za zaštitu kulturnih dobara

Subjekt saradnje: Lokalne samouprave i institucije iz oblasti kulturne baštine

Potrebna sredstva: 350.000,00 €

Obrazloženje: Programom zaštite i očuvanja za 2013. godinu, posebna pažnja posvećena je poslovima koji se odnose na revalorizaciju kulturnih dobara i valorizaciju kulturne baštine Crne Gore. Naime, u skladu sa zakonskim rokom, obaveza Uprave za zaštitu kulturnih dobara je da do 21. avgusta 2013. godine, izvrši revalorizaciju kulturnih dobara na teritoriji Crne Gore. Projekat podrazumijeva nastavak započetkog postupka Revalorizacije, koji je u 2012. godini podrazumijevao revalorizaciju teritorije Opštine Podgorica. Izrada Elaborata o revalorizaciji nepokretnih kulturnih dobara, podrazumijeva kompleksan istraživački rad, angažovanje velikog broja stručnog kadra, različitih profila kao i obrazovanje stručnih timova, u skladu sa Zakonom.

- 2. Naziv aktivnosti:** Zaštita arhitekture XX vijeka

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: Uprava za zaštitu kulturnih dobara

Subjekt saradnje: Arhitekonski fakultet

Potrebna sredstva: 10.000,00 €

Obrazloženje: Projekat podrazumijeva nastavak započetkog postupka u 2012. godini. Na teritoriji Crne Gore nalaze se značajana arhitektonska ostvarenja, nastala u XX vijeku, a koja do sada nijesu valorizovana i zakonom zaštićena. Cijeneći njihov značaj, neophodno je sprovesti postupak utvrđivanja kulturne vrijednosti, koji podrazumijeva kompleksan istraživački rad, angažovanje velikog broja stručnog kadra i obrazovanje stručnih timova, u skladu sa Zakonom.

3. Naziv aktivnosti: Izrada elaborata o utvrđivanju kulturne vrijednosti nematerijalnih dobara

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: Uprava za zaštitu kulturnih dobara

Subjekt saradnje: Lokalne samouprave i institucije iz oblasti kulturne baštine

Potrebna sredstva: 15.000,00 €

Obrazloženje: Projekat podrazumijeva nastavak započetkog postupka u 2012. godini, tokom kojeg je izvršeno rekognosciranje nematerijalne kulturne baštine na teritoriji cijele države. Ovim projektom je u skladu sa Zakonom o zaštiti kulturnih dobara, planirana izrada elaborata o utvrđivanju kulturne vrijednosti evidentiranih nematerijalnih dobara na teritoriji cijele države.

4. Naziv aktivnosti: Revalorizacija, evidentiranje i valorizacija pokretnih kulturnih dobara

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: Uprava za zaštitu kulturnih dobara

Subjekt saradnje: Lokalne samouprave i institucije iz oblasti kulturne baštine

Potrebna sredstva: 25.000,00 €

Obrazloženje: Projekat podrazumijeva sprovođenje postupka revalorizacije pokretnih kulturnih dobara, kao i evidentiranje i valorizaciju drugih pokretnih dobara za koja se pretpostavlja da posjeduju kulturnu vrijednost.

5. Naziv aktivnosti: : Zaštita i revitalizacija filmskog fonda o kulturnoj baštini

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: Radio televizija Crne Gore

Subjekt saradnje: Nije prepoznat

Potrebna sredstva: 5,000,00 €

Obrazloženje: Presnimavanje na savremene video formate *filmskog fonda* iz produkcije Televizije Titograd (Televizije Crne Gore) i medijska prezentacija vrijedne nematerijalne kulturne baštine. Zbog ugroženosti najstarijeg i najvrijednijeg fonda emisija zabilježenih na filmskoj traci 16 mm i nemogućnosti da se u RTCG pregleda, restaurira i presnimi na digitalne formate oko 600 sati dokumentarnog programa, koji podrazumijeva obradu, revitalizaciju i izradu kopija filmskih zapisa na nove formate, uz trajno čuvanje originalnih traka u Crnogorskoj kinoteci.

6. Naziv aktivnosti: Zaštita i revitalizacija dokumentarnih emisija o kulturnoj baštini

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: Radio televizija Crne Gore

Subjekt saradnje: Nije prepoznat

Potrebna sredstva: 5,600,00 €

Obrazloženje: Zbog ugroženosti najstarijeg i najvrijednijeg fonda, presnimavanje na savremene video formate sa *kvadroleksa* iz produkcije Televizije Titograd (Televizije Crne Gore) i medijska prezentacija vrijedne nematerijalne kulturne baštine, koji

podrazumijeva obradu, revitalizaciju i izradu kopija na nove formate, uz trajno čuvanje originalnih traka u Crnogorskoj kinoteci.

IV INTEGRALNA ZAŠTITA

Programom zaštite i očuvanja za 2013. godinu, obuhvaćeno je **dva** projekta iz oblasti integralne zaštite.

1. Naziv aktivnosti: Izrada studije zaštite

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: Uprava za zaštitu kulturnih dobara

Subjekt saradnje: Lokalne samouprave i institucije iz oblasti kulturne baštine

Potrebna sredstva: 10,000,00 €

Obrazloženje: Izradom studije zaštite obezbjediće se adekvatna slika kulturne baštine u obuhvatu opštine za koju bude rađena, kao integralnog dijela urbanog razvoja, na način kojim se poštuje njihov integritet i status i dosljedno sprovode režim i mjere zaštite, propisane Zakonom o zaštiti kulturnih dobara.

2. Naziv aktivnosti: Sufinansiranje izrade menadžment planova

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturnih dobara i institucije iz oblasti kulturne baštine

Subjekt saradnje: Lokalne samouprave i institucije iz oblasti kulturne baštine

Potrebna sredstva: 20,000,00 €

Obrazloženje: Menadžment planovima se definišu valorizacija, zaštita i promovisanje kulturnih vrijednosti, utvrđuje dugoročna strategija obnove i upravljanja zaštićenom kulturno-istorijskom cjelinom i određuju smjernice za njeno ostvarivanje, kroz realizaciju opštih ciljeva zaštite i posebne programske aktivnosti, kao i dinamika, mehanizmi i nosioci realizacije planiranih aktivnosti i način vršenja monitoringa ostvarivanja.

V KONZERVATORSKI PROJEKTI I SPROVOĐENJE KONZERVATORSKIH MJERA

Programom zaštite i očuvanja za 2013. godinu, obuhvaćeno je **deset** projekta.

1. Naziv aktivnosti: Izrada konzervatorskog projekta i sprovođenje konzervatorskih mjera na ikonama sa ikonostasa iz crkve Sv. Jovana Bogoslova, Svrčak, Morinj

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: Centar za konzervaciju i arheologiju, Područno odjeljenje Kotor

Potrebna sredstva: 3,400,00 €

Obrazloženje: Ikone iz crkve Sv. Jovana Bogoslova, Svrčak, Morinj se više od 30 godina nalaze u prostorijama Palate Drago. Neophodno je sprovesti konzervatorske mjere radi vraćanja ikona u Crkvu.

2. Naziv aktivnosti: Konzervacija ikona iz Kulturno – istorijske zbirke JU Muzeji i galerije Podgorice

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Muzeji i galerije Podgorica

Potrebna sredstva: 1,600,00 €

Obrazloženje: Kulturno - istorijska zbirka JU Muzeji i galerije Podgorice čuva i izlaže eksponate iz perioda srednjovjekovne istorije Podgorice. Između ostalih predmeta u zbirci se nalazi i 21 ikona rađena na drvetu i limu, koje potiču iz vremena između XVI i XIX vijeka. Ikone već duži vremenski period nisu bile konzervatorski tretirane, a nakon pregleda svih predmeta iz pomenute zbirke postavilo se kao neophodan zadatak što hitnija konzervacija ikona.

3. Naziv aktivnosti: Izrada konzervatorskog projekta za sprovođenje konzervatorskih mjera na muzejskim predmetima

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: Pomorski muzej Crne Gore

Subjekt saradnje: Narodni muzej Crne Gore, restauratorska radionica

Potrebna sredstva: 1,500,00 €

Obrazloženje: Izrada konzervatorskog projekta za sprovođenje konzervatorskih mjera na svilenoj zastavi "Bokeljske mornarice", Sekreteru i na modelu parobroda "Kralj Aleksandar I"

4. Naziv aktivnosti: Izrada konzervatorskog projekta i primjena konzervatorskih mjera na Rimskom mostu na Moštanici

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore

Potrebna sredstva: 35,000,00€

Obrazloženje: Cijeneći značaj kulturnog dobra Rimski most na Moštanici, te loše stanje u kojem se isto nalazi, ući će se u proceduru izrade Konzervatorskog projekta, što će za krajnji cilj imati sprovođenje konzervatorskih mjera na pomenutom kulturnom dobru.

5. Naziv aktivnosti: Izrada konzervatorskog projekta crkve Sv. Đorđa u Blizni, Piperi

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Muzeji i galerije Podgorica

Potrebna sredstva: 5,000,00€

Obrazloženje: Zbog lošeg stanja Crkve sv. Đorđa u Blizni, Piperi, ovogodišnjim Programom počće konzervatorski tretman ovog kulturnog dobra.

6. Naziv aktivnosti: Sprovođenje konzervatorskih mjera na skulpturama Četiri godišnja doba u porti kuće Đukanovića

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore

Potrebna sredstva: 3,110,00€

Obrazloženje: NVO "Cetinje moj grad" pokrenulo je inicijativu sprovođenja konzervatorskih mjera na skulpturama Četiri godišnja doba u porti kuće Đukanovića, čiji je realizator Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore.

7. Naziv aktivnosti: Konzervacija i restauracija tri paleotipa iz Zbirke stara i rijetka knjiga

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: Nacionalna biblioteka Crne Gore "Đurđe Crnojević"

Subjekt saradnje: Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore

Potrebna sredstva: 3,500,00 €

Obrazloženje: Projekat podrazumijeva konzervatorsko-restauratorski tretman tri paleotipa iz venecijanske štamparije Božidara Vukovića Podgoričanina: *Služabnik* (1554), *Oktoih petoglasnik* (1560) i *Triod posni* (1561)

8. Naziv aktivnosti: Konzervacija muzejskih predmeta

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: OJU Muzeji Kotor

Potrebna sredstva: 1,170,00 €

Obrazloženje: Ovaj projekat podrazumijeva sprovođenje konzervatorskih mjera na predmetima pomorske zbirke Muzeja grada Perasta.

9. Naziv aktivnosti: Realizacija konzervatorskog projekta na utvrđenju Medun

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Muzeji i galerije Podgorica

Potrebna sredstva: 10,000,00 €

Obrazloženje: Ovim projektom predviđena je realizacija III faza radova na sprovođenju konzervatorskih mjera u skladu sa konzervatorskim projektom.

10. Naziv aktivnosti: Izrada konzervatorskog projekta Pašine kuće

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU "Centar za kulturu Ulcinj"

Potrebna sredstva: 12,000,00 €

Obrazloženje: Ovim projektom predviđena je izrada konzervatorskog projekta za kulturno dobro Pašina kuća u Ulcinju na osnovu kojega će se sprovesti konzervatorske mjere.

VI EDUKACIJA, DOEDUKACIJA STRUČNOG KADRA

Programom zaštite i očuvanja za 2013. godinu, obuhvaćeno je **sedam** projekta koje će sprovesti institucije za potrebe edukacije i doedukacije stručnog kadra.

1. Naziv aktivnosti: Osposobljavanje bibliotekara za rad u COBISS-u 3

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Narodna biblioteka "Radoslav Ljumović"

Subjekt saradnje: Nacionalna biblioteka Crne Gore "Đurđe Crnojević"

Potrebna sredstva: 509,00 €

Obrazloženje: Za informaciono društvo koje podržava razvoj zasnovan na znanju, bibliotečko - informacioni sistema predstavlja izuzetno značajnu infrastrukturu. COBISS je referentni model sistema koji predstavlja platformu nacionalnih bibliotečko-informacionih sistema povezanih u regionalnu vezu COBISS.Net. CNB "Đurđe Crnojević" tokom 2013. godine organizuje kurs Upotreba programske opreme i fond, namijenjenog bibliotekarima koji su stekli licencu za rad u COBISS-u.

2. Naziv aktivnosti: Doedukacija postojećeg stručnog kadra u Narodnoj biblioteci „Mirko Srzentić“ Ulcinj

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: Narodna biblioteka "Mirko Srzentić" Ulcinj

Potrebna sredstva: 2,500,00 €

Obrazloženje: Stručni kadar zaposlen u Narodnoj biblioteci u Ulcinju je kvalifikovan za obavljanje bibliotečke djelatnosti, ali zbog teške finansijske situacije, nije u mogućnosti da učestvuje na seminarima, radionicama ili drugim specijalističkim kursovima. Ovim projektom bi se stvorila mogućnost za doedukaciju postojećeg kadra, koja je neophodna, ako se teži da biblioteke u Crnoj Gori idu u korak sa vremenom.

3. Naziv aktivnosti: Edukacija i doedukacija stručnog kadra u oblasti zaštite kulturne baštine

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: Nacionalna biblioteka Crne Gore "Đurđe Crnojević"

Potrebna sredstva: 3,000,00 €

Obrazloženje: Edukacija kadra Nacionalne biblioteke, vršiće se kroz seminare, konferencije, kurseve, i to: Kurs o Upotrebi programske opreme COBISS3/Katalogizacija namijenjen obrazovanju bibliotekara;. Edukacija u primjeni COBISS3 - katalogizacija, obavezujuća, jer od 2014. godine sve biblioteke u COBISS.net sistemu prelaze na novi softver.

4. Naziv aktivnosti: Doedukacija postojećeg stručnog kadra

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: Narodna biblioteka i čitaonica "Ivo Vučković" Bar

Subjekt saradnje: Nacionalna biblioteka Crne Gore "Đurđe Crnojević"

Potrebna sredstva: 2,000,00 €

Obrazloženje: Za poslove zaštite, ali i korišćenja bibliotečkih fondova je u savremenoj bibliotečkoj djelatnosti, nužno korišćenje savremene tehnologije, umrežavanje i dostupnost on-line. Standardni sistem koji omogućava ovu funkciju biblioteka je Cobiss3, program za katalogizaciju. Za njegovu potpunu primjenu je neophodna obuka bibliotekara i polaganje ispita za dobijanje licence, u konkretnom slučaju osam bibliotekara bi prošli obuku i dobili licence.

Osam zaposlenih lica biblioteke će pohađati kurs Cobiss3/Katalogizacija, nakon čega će polagati ispit za dobijanje licence za samostalno kreiranje kataloških zapisa u obradi građe.

5. Naziv aktivnosti: Doedukacija stručnih kadrova na postdiplomskim magistrskim akademskim studijama iz kulturne antropologije

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: Narodni muzej Crne Gore

Potrebna sredstva: 4,000,00 €

Obrazloženje: Doedukacija četiri stručnjaka Narodnog muzeja (dva konzervatora – restauratora za zaštitu muzejskog materijala, dokumentarista za istraživački i muzeološki aspekt i kustos istraživač za istraživačko-komunikacioni segment muzejske djelatnosti) i dobijanje *joint degree* diplome (prihvatanje u EU bez nostrifikacije), sa mogućnošću nastavka rada i obrazovanja na doktorskim studijama, omogućiće usvajanje novih, savremenih, evropskih metodologija multidisciplinarnih antropoloških istraživanja i osavremenjivanje crnogorske muzejske djelatnosti.

6. Naziv aktivnosti: Doedukacija kadrova u Državnom arhivu i kod stvaralaca i imalaca arhivske građe

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: Državni arhiv

Potrebna sredstva: 5,000,00 €

Obrazloženje: Organizovanje stručnih savjetovanja na pojedine teme iz arhivske struke za kadrove u Državnom arhivu i kod stvaralaca i imalaca arhivske građe i učešće kadrova iz Arhiva na stručnim savjetovanjima i školama za arhiviste koja organizuju arhivi i udruženja arhivskih radnika iz zemalja u okruženju.

7. Naziv aktivnosti: Doedukacija stručnog kadra

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: Narodna biblioteka „Stevan Samardžić“, Pljevlja

Subjekt saradnje: Nacionalna biblioteka Crne Gore "Đurđe Crnojević"

Potrebna sredstva: 2,000,00 €

Obrazloženje: Obuka za novu generaciju programske opreme COBISS 3 koja je razvijena na osnovu postojeće tehnologije

VII POPULARIZACIJA I PREZENTACIJA KULTURNE BAŠTINE

Programom zaštite i očuvanja za 2013. godinu, obuhvaćen je **13** projekat u okviru kojih će se organizovati nacionalne i međunarodne manifestacije, prirediti i izdati publikacije, održati okrugli stolovi, prirediti izložbe i sl.

1. Naziv aktivnosti: Obilježavanje 145 godina postojanja biblioteke "Njegoš"

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Gradska biblioteka i čitaonica "Njegoš"

Potrebna sredstva: 1,000,00 €

Obrazloženje: 4. februara 2013. godine navršava se 145 godina postojanja cetinjske čitaonice i biblioteke. Planirano je da se napravi: tematska izložba o istorijskom putu, razvoju, funkcionisanju i značaju biblioteke; štampanje kataloga sa osnovnim informacijama i aktivnostima biblioteke; predavanja na temu "Biblioteka danas"

2. Naziv aktivnosti: Časopis "Glas" - za kulturu i umjetnost u DIASY formatu

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: Biblioteka za slijepe

Potrebna sredstva: 8,076,36 €

Obrazloženje: Biblioteka za slijepe već dvije godine izdaje časopis za kulturu i umjetnost, koji izlazi jednom mjesečno u DAISY formatu. Časopis je u dosadašnjem periodu obavljao neizmjenjivu ulogu - da čitaocima oštećenog vida u dostupnom formatu obezbijedi pristup informacijama od opšteg značaja u oblasti kulture i umjetnosti kod nas i u svijetu.

3. Naziv aktivnosti: Diplomacija u izbjeglištvu - Iz diplomatskog arhiva kralja Nikole i crnogorskih vlada u egzilu 1916-1921

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: Istorijski institut Crne Gore

Potrebna sredstva: 15,000,00 €

Obrazloženje: U arhivu spoljnih poslova Francuske nalazi se, pored ostalog i fond arhivske građe nastao u vrijeme boravka kralja Nikole i crnogorskih vlada u Francuskoj, i njihovog boravka najprije u Bordou a zatim u Neiju kod Pariza. Projekat podrazumijeva prevođenje nekoliko stotina sačuvanih dokumenata nastalih kao rezultata prepiske crnogorskih zvaničnika s najznačajnijim političkim ličnostima na početku druge decenije XX vijeka.

4. Naziv aktivnosti: Digitalizacija zavičajne zbirke Narodne Biblioteke u Bijelom Polju

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Centar za djelatnosti kulture "V.B.Strunjo" Bijelo Polje

Potrebna sredstva: 6,000,00 €

Obrazloženje: Digitalizacijom bibliotečke građe, postiže se zaštita i očuvanje bibliotečkog fonda, ali i njegova dostupnost široj javnosti. Za navedeni postupak, neophodni su određeni tehnički uslovi, oprema, edukacija kadra i drugo. Stručna služba Biblioteke je u početnoj fazi projekta odredila prioritete, i to digitalizacija: Bjelopoljskih novina koje su izlazile od 1976. do 2004., časopisa Komuna koji je izlazio šezdesetih godina 20 vijeka i Polje, koji je

izlazio do 1997. do 2007. godine, kao i zbirke fotografija Staro Bijelo Polje, plakata i pozivnica.

5. Naziv aktivnosti: Publikovanje fototipskih izdanja knjige "Stari Bar", autora Đurđa Boškovića

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: Narodna biblioteka i čitaonica "Ivo Vučković" Bar

Potrebna sredstva: 4,000,00 €

Obrazloženje: Riječ je o nastavku projekta iz prošle godine, odnosno publikovanju digitalizovane knjige „Stari Bar“, koja predstavlja značajnu bibliografsku jedinicu za razvoj crnogorske kulturne baštine uopšte. Objavljivanjem fototipskog izdanja ove značajne publikacije, omogućiće se dostupnost svim zainteresovanim korisnicima, ali i pomoći u procesu obnavljanja bibliotečkog fonda ove narodne biblioteke.

6. Naziv aktivnosti: Prevodilačko izdavački projekat za knjigu Elementi arheološke konzervacije

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: Narodni muzej Crne Gore

Potrebna sredstva: 10,000,00 €

Obrazloženje: The Elements of Arheological Conservation - Elementi arheološke konzervacije, autora Janey M. Cronyn, predstavlja rijedak, izvanredan i neophodan konzervatorski priručnik za šire govorno područje kome pripadamo.

7. Naziv aktivnosti: Digitalizacija 5000 strana, knjiga značajnih za istoriju kulture Crne Gore

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: Nacionalna biblioteka "Đurđe Crnojević"

Potrebna sredstva: 8,000,00 €

Obrazloženje: Projekat podrazumijeva zaštitu originalnih knjiga i obezbjeđivanje i poboljšavanje pristupa sadržaju knjiga i drugih dokumenata, koji se odnose na dinastiju Petrović-Njegoš. Dakle, digitalizovaće se djela kralja Nikole I i djela Petra II Petrovića Njegoša.

Digitalizacija bibliotečke građe omogućava: zaštitu originalnih dokumenata; obezbjeđivanje i poboljšavanje pristupa znanju sadržanom u različitim vrstama bibliotečke građe; unapređivanju naučno-istraživačkog rada i kreativno predstavljanje vrijedne crnogorske kulturne baštine, književnih djela autora iz dinastije Petrović, najširem krugu korisnika.

8. Naziv aktivnosti: Izložba "Dobrotska čipka"

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: OJU "Muzeji" Kotor

Potrebna sredstva: 600,00 €

Obrazloženje: U saradnji sa Nadom Radović, prezentovala bi se izložba jedinstvenih primjeraka stare dobrotske čipke.

9. Naziv aktivnosti: Izložba "Ženska oglavlja"

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: OJU "Muzeji" Kotor

Potrebna sredstva: 600,00 €

Obrazloženje: U saradnji sa etnografskim, barskim i ulcinjskim muzejem izložba bi podrazumijevala prezentaciju oglašava svih konfesija u Crnoj Gori.

10. Naziv aktivnosti: Izložba "Bitve, mandraći i tiraduri u Boki kotorskoj"

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: Pomorski muzej Crne Gore

Potrebna sredstva: 2,000,00 €

Obrazloženje: Svakim danom sve više nestaje identitet prostora koji se zove obala, more, barka, brod. Realizacija navedene izložbe, podrazumijeva terensko istraživanje elemenata iz pomorske tradicije Boke, izradu fotodokumentacije, inventarisanje elemenata nematerijalne i materijalne tradicije, kroz intervju sa građanima, nosiocima tradicije. Krajnji rezultat istraživanja i obrade sakupljene dokumentacije, bio bi prezentovan kroz muzejsku izložbu, štampanje pratećeg kataloga i tekstova za mjesečni časopis "Jedra Boke". Cilj Projekta je dokumentovanje dijela kulturne baštine koja nestaje, koji je vezan za pomorsko privređivanje i način života.

11. Naziv aktivnosti: Monografija Sveta Vučenovća „Graditeljstvo Kotora“

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: Sekretarijat za zaštitu prirodne i kulturne baštine

Potrebna sredstva: 2,500,00 €

Obrazloženje: Projekat podrazumijeva štampanje knjige „Graditeljstvo Kotora“ koja doprinosi valorizaciji graditeljske baštine, ali i promociji Kotora UNESCO Svjetske baštine

12. Naziv aktivnosti: Aktivnosti na inteziviranju pripreme stalne postavke Istorijskog muzeja

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: Narodni muzej Crne Gore

Potrebna sredstva: 15,000,00 €

Obrazloženje: Stalna postavka Istorijskog muzeja, predstavlja muzejsku prezentaciju istorijskih procesa u Crnoj Gori, od paleolita do danas, kroz muzejski, arhivski, bibliotečki i multimedijalni sadržaj. U trenutnoj, završnoj fazi projekta, neophodna je nabavka i instalacija opreme za multimedijalnu prezentaciju, osvjetljenje i video nadzor. Navedeno bi pomoglo u poslu valorizacije i prezentacije kulturnih dobara koja se nalaze u Narodnom muzeju, kao i u poboljšanju turističke ponude Prijestonice i Crne Gore.

13. Naziv aktivnosti: Vodič kroz Zavičajni muzej Bijelo Polje

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU za djelatnosti kulture "V.B.Strunjo" Bijelo Polje

Potrebna sredstva: 2.100,00 €

Obrazloženje: Kako su muzeji, shodno zakonu, dužani da u roku od dvije godine, nakon otvaranja stalne muzejske izložbe, objave katalog, navedena publikacija je stručna publikacija o izloženim muzejskim predmetima iz arheološke, etnografske, istorijske,

numizmatičke i umjetničke muzejske zbirke Zavičajnog muzeja, kojim je predstavljena kulturna baština Bijelog Polja. Muzej će objavljivanjem ovako značajne publikacije, omogućiti široj javnosti da se na adekvatan način upozna sa veoma bogatim kulturno-istorijskim nasljedom bjelopoljskog kraja.

VIII OTKUP MUZEJSKIH PREDMETA, KNJIGA, FILMSKE GRAĐE ZA POPUNJAVANJE KINOTEČKOG FONDA I MUZEJSKIH I BIBLIOTEČKIH ZBIRKI

Programom zaštite i očuvanja za 2013. godinu, obuhvaćeno je **šest** projekata u okviru kojih će se vršiti popunjavanje i obogaćivanje fondova pokretnim kulturnim dobrima.

Kao preduslov za sklapanje ugovora za realizaciju projekata koji podrazumijevaju otkup muzejskih predmeta neophodno je da realizatori projekta najkasnije do kraja I kvartala, dostave Ministarstvu petogodišnji Program otkupa u skladu sa zakonom.

1. Naziv aktivnosti: Otkup muzejskih predmeta na teritoriji Opštine Rožaje

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: Muzej "Ganića kula" Rožaje

Potrebna sredstva: 2,000,00 €

Obrazloženje: Projektom je planirana nabavka muzejskih predmeta značajnih za hronološko opredjeljenje razvoja kultura na teritoriji opštine Rožaje, u cilju adekvatne naučne valorizacije kulturno-istorijske prošlosti.

2. Naziv aktivnosti: Otkup Muzejskih Predmeta

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: Polimski muzej Berane

Potrebna sredstva: 5.000,00 €

Obrazloženje: Kako muzej raspolaže sa nekompletnim narodnim nošnjama sa prostora višenacionalne sredine neophodno je kupiti kompletne ili nedostajuće djelove narodnih nošnji. Naravno treba kompletirati i medalje, odlikovanja i nešto starijeg naoružanja.

3. Naziv aktivnosti: Otkup za popunjavanje zbirku Prirodnjačkog muzeja Crne Gore

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: Prirodnjački muzej Crne Gore

Potrebna sredstva: 2,000,00 €

Obrazloženje: Otkup pet prepariranih ptica za obogaćivanje zbirke ptica i za popunjavanje stalne postavke u Tološima

4. Naziv aktivnosti: Izrada novih filmskih kopija za fond Crnogorske kinoteke

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: Crnogorska kinoteka

Potrebna sredstva: 35,000,00 €

Obrazloženje: U skladu sa osnovnim djelatnostima Crnogorske kinoteke, neophodno je nastaviti aktivnosti na popunjavanju našeg filmskog fonda. Autori Veljo Stojanović, Nikola Niša Jovičević, Predrag Golubović, Aleksandar Ilić, Zdravko Velimirović i dr, realizovali su neke od filmova koji pripadaju evropskoj, jugoslovenskoj i crnogorskoj filmskoj baštini. U referentnoj filmskoj laboratoriji, od postojećih negativa biće izrađene nove pozitiv kopije, što će pomoći u očuvanju ovih filmova i učiniti ih prisutnim i u sredini iz koje su njihovi autori potekli, u koju su se vraćali i kojom su se bavili u nekim od svojih najpoznatijih djela.

5. Naziv aktivnosti: Otkup muzejskih predmeta

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: Narodni muzej Crne Gore

Potrebna sredstva: 40,000,00 €

Obrazloženje: Zakon o muzejskoj djelatnosti obavezuje svaki muzej da utvrdi Program sakupljanja muzejskog materijala, na period od pet godina, na osnovu kojeg se vrši obnavljanje ili popunjavanje muzejskog fonda. Na navedenoj aktivnosti počiva održivost muzejskih fondova, i posebno je značajna za aktivnost matičnih muzeja, kakav je Narodni muzej, koji kroz svoj ukupni muzejski fond, sprovodi zaštitu, očuvanje, valorizaciju i prezentaciju arheološkog, etnografskog i istorijskog muzejskog materijala..

6. Naziv aktivnosti: Otkup muzejskog materijala

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Centar za kulturu Nikšić

Potrebna sredstva: 3,000,00 €

Obrazloženje: Popuna muzejskih zbirki sa predmetima sa terena koji su slabije zastupljeni, a prijeti im poptuno nestajanje i propadanje.

IX TEHIČKO-TEHNOLOŠKO OSAVREMENJAVANJE

Programom zaštite i očuvanja za 2013. godinu, planirana su **11** projekata u okviru kojih će se, odgovorajućom opremom poboljšati uslovi za zaštitu, očuvanje i prezentaciju kulturnih dobara.

Realizatori projekata koji predviđaju izradu elektronske baze podataka i njihovo povezivanje sa Informacionim centrom Narodnog muzeja Crne Gore dužni su da prije sklapanja ugovora o realizaciji istih, u skladu sa propisima iz muzejske djelatnosti, izvrše reviziju muzejskog materijala i muzejske dokumentacije, urade Izvještaj o reviziji, zaključče postojeću muzejsku dokumentaciju koja je vođena po starim propisima i otpočne postupak sprovođenja muzejske dokumentacije, u skladu sa novim propisima.

1. Naziv aktivnosti: Opremanje prostora za najmlađe korisnike biblioteke "Njegoš"

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Gradska biblioteka i čitaonica "Njegoš"

Potrebna sredstva: 1,500,00 €

Obrazloženje: Član 8 Zakona o bibliotečkoj djelatnosti obavezuje da svaka biblioteka obezbijedi dječije odjeljenje sa posebnim i izdvojenim fondom, čitaonicom i opremom, uključujući informacionu tehnologiju i druge medije prilagođene djeci.

2. Naziv aktivnosti: Opremanje konzervatorsko-restauratorske radionice Narodne biblioteke "Radoslav Ljumović"

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Narodna biblioteka "Radoslav Ljumović"

Potrebna sredstva: 1,000,00 €

Obrazloženje: Cilj projekta je da se obezbijede uslovi za zaštitu kompletne knjižne bibliotečke građe u Biblioteci.

3. Naziv aktivnosti: Tehnološka nadogradnja Informacionog i sigurnosnog sistema Narodnog muzeja Crne Gore

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: Narodni muzej Crne Gore

Potrebna sredstva: 15.000,00 €

Obrazloženje: Shodno Zakonu o muzejskoj djelatnosti i Odluci o organizovanju Narodnog muzeja Crne Gore, ova ustanova, pored ostalog, obavlja i poslove Muzejskog informacionog centra. Za funkcionisanje Centra, obradu ukupnog fonda Narodnog muzeja, uspostavljanje koordinacije na nivou svih muzeja u Crnoj Gori, neophodna je nabavka dodatne opreme (četiri konfiguracije za operatere, dva mini servera, četiri skenera, dva digitalna aparata, adekvatnu opremu za protok podataka i umrežavanje), obuka, instaliranje sistema i drugo, a sve u cilju kako bi se odgovorilo savremenim potrebama korisnika.

4. Naziv aktivnosti: Nabavka foto opreme za potrebe dokumentovanja i prezentacije kulturne baštine

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: Zavičajnu muzej Bar

Potrebna sredstva: 790 €

Obrazloženje: Shodno propisima iz oblasti muzejske djelatnosti, muzej je dužan da vodi muzejsku dokumentaciju, pa pored ostalih vrsta i fotodokumentaciju. Izrada fotodokumentacije je nužna i obavezna za postupak stručne obrade muzejskih predmeta, njihove zaštite, očuvanja, vrednovanja i prezentacije. Za formiranje i ažuriranje muzejske dokumentacije, neophodna je, pored ostale, i oprema za fotodokumentaciju.

5. Naziv aktivnosti: Obezbjedjenje zgrade muzeja sa video nadzorom i alarmnim on-line sistemom

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: Muzej "Ganića kula" Rožaje

Potrebna sredstva: 1,899,00 €

Obrazloženje: Projektom se predviđa nabavka i postavljanje video nadzora u zgradi Muzeja, radi obezbjedenja objekta i zaštite kulturnih dobara sa kojima raspolaže Ustanova.

6. Naziv aktivnosti: Elektronska obrada muzejskog Materijala

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Centar za kulturu Tivat

Potrebna sredstva: 2,000,00 €

Obrazloženje: U skladu sa Zakonom o muzejskoj djelatnosti, a radi lakše obrade podataka i komunikacije sa Matičnim muzeje, potrebno je obezbijediti: kompjuter, štampač, kao i tehničku opremu radi savremenog načina obrade podataka umjetničke, etnografske i arheološke zbirke

7. Naziv aktivnosti: Tehničko osavremenjavanje arheološkog odjeljenja u JU "Muzeji, galerija i biblioteka" Budva

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU "Muzeji, galerije i biblioteka" Budva

Potrebna sredstva: 1,500,00 €

Obrazloženje: U arheološkom odjeljenju JU "Muzeji, galerija i biblioteka" Budva neophodno je upotpuniti i osavremeniti postojeću tehničku opremu u smislu nabavke: računara-desktopa, skenera, štampača GPS.

8. Naziv aktivnosti: Kreiranje softvera za obradu muzejskih predmeta i umrežavanje sa centralnim sistemom Narodnog muzeja Crne Gore

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU "Muzeji, galerije i biblioteka" Budva

Potrebna sredstva: 2,000,00 €

Obrazloženje: Radi standardizovane obrade podataka o muzejskom materijalu i koordinacije sa Muzejskim informacionim centrom Narodnog muzeja, potrebno je instaliranje jedinstvenog programa za vođenje muzejske dokumentacije NMCG DATA, koji podrazumijeva odgovarajuću tehničku podršku: računar, štampač i skener. Sistematizacija ukupnog muzejskog materijala, od savremenog umjetničkog sadržaja, istorijskog i arheološki sadržaja, u potpunosti bi omogućila zaštitu i očuvanje pokretne kulturne baštine budvanske regije.

9. Naziv aktivnosti: Nabavka opreme i softvera za skeniranje i pohranjivanje arhivske građe

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: Državni arhiv

Potrebna sredstva: 10,000,00 €

Obrazloženje: Izvršiće se nabavka odgovarajuće opreme (skeneri i računari) kao i softvera za skeniranje i za testiranje i sigurno pohranjivanje i čuvanje skenirane arhivske građe.

10. Naziv aktivnosti: Tehničko - tehnološko osavremenjavanje i edukacija, doedukacija stručnog kadra

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Centar za kulturu Nikšić

Potrebna sredstva: 3,000,00 €

Obrazloženje: Projekat podrazumijeva kupovinu kompjutera i uvođenje interneta za čitaonicu Narodne biblioteke "Njegoš", te upotrebu programske opreme COBISS/3.

11. Naziv aktivnosti: Nabavka i instalacija aplikativnog softvera NMCG DATA

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: Zavičajni muzej i umjetnička galerija Herceg Novi

Potrebna sredstva: 1,890,00 €

Obrazloženje: Projekat će obezbijediti standardizovanje obrade muzejskog materijala i ujednačeno vođenje baze podataka u elektronskoj formi

X REZIME

Uvažavajući činjenicu da je visok nivo realizovanih projekata u 2012. godini, ocijenjen kao dobar model u načinu finansiranja zaštite i očuvanja kulturnih dobara, jer je konceptom, u odnosu na raspoloživa sredstva uticao na unaprjeđenje uslova i stanja zaštite kulturne baštine, kao i podatak da su brojna materijalna i nematerijalna dobra u lošem stanju, a mnoga nijesu istražena, valorizovana i stavljena pod režim zaštite, Program zaštite i očuvanja kulturnih dobara će, kroz realizaciju **59** projekata u 2013. godini, obezbijediti mogućnost sveobuhvatnog tretiranja kulturnih dobara na teritoriji cijele države, a širenjem saznanja o značaju i vrijednosti kulturnih dobara, bez obzira da li su od međunarodnog, nacionalnog ili lokalnog značaja, shodno svojoj namjeni, služiti kulturnim, naučnim i edukativnim potreba pojedinca i društva.

X TABELA – PREGLED AKTIVNOSTI PO OPŠTINAMA

Opština	Institucija	Projekat	Oblast	Opredijeljena sredstva od Ministarstva	Participacija korisnika
Andrijevica					
Bar	Zavičajni muzej Kulturnog centra Bar	Nabavka foto opreme za potrebe dokumentovanja i prezentacije kulturne baštine	Tehičko-tehnološko osavremenjavanje	790.00 €	0.00 €
	Narodna biblioteka i čitaonica "Ivo Vučković" Bar	Doedukacija postojećeg stručnog kadra	Edukacija, doedukacija stručnog kadra	2,000.00 €	1,000.00 €
		Publikovanje fototipskih izdanja knjige "Stari Bar", autora Đurđa Boškovića	Popularizacija i prezentacija kulturne baštine	4,000.00 €	1,000.00 €
Berane	Polimski muzej Berane	Otkup muzejskih predmeta	Otkup muzejskih predmeta, knjiga, filmske građe za popunjavanje kinotečkog fonda i muzejskih i bibliotečkih zbirki	5,000.00 €	0.00 €
Bijelo Polje	JU za djelatnosti kulture "V.B.Strunjo" Bijelo Polje	Muzejski vodič kroz Zavičajni muzej Bijelo Polje	Popularizacija i prezentacija kulturne baštine	2,100.00 €	0.00 €
		Digitalizacija zavičajne zbirke Narodne Biblioteke u Bijelom Polju	Popularizacija i prezentacija kulturne baštine	6,000.00 €	0.00 €
Budva	JU "Muzeji, galerije i biblioteka" Budva	Tehničko osavremenjavanje arheološkog odjeljenja u JU "Muzeji, galerija i biblioteka" Budva	Tehičko-tehnološko osavremenjavanje	1,500.00 €	0.00 €
		Kreiranje softvera za obradu muzejskih predmeta i umrežavanje sa centralnim	Tehičko-tehnološko osavremenjavanje	2,000.00 €	0.00 €

		sistemom Narodnog muzeja Crne Gore			
	Ministarstvo culture	Sufinansiranje izrade menadžment planova	Integralna zaštita	20,000.00 €	0.00 €
Cetinje	Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore	Arheološka istraživanja u Risnu	Istraživanja	7,500.00 €	15,000.00 €
		Sufinansiranje sprovođenja konzervatorskih mjera na skulpturama Četiri godišnja doba u porti kuće Đukanovića	Konzervatorski projekti i sprovođenje konzervatorskih mjera	3,110.00 €	0.00 €
		Izrada konzervatorskog projekta i primjena konzervatorskih mjera na Rimskom mostu na Moštanici	Konzervatorski projekti i sprovođenje konzervatorskih mjera	35,000.00 €	0.00 €
		Rekognosciranje crnogorskog podmorja	Istraživanja	5,000.00 €	595,000.00 €
		Izrada konzervatorskog projekta i sprovođenje konzervatorskih mjera na ikonama sa ikonostasa iz crkve Sv. Jovana Bogoslova, Svrčak, Morinj	Konzervatorski projekti i sprovođenje konzervatorskih mjera	3,400.00 €	1,260.00 €
	Narodni muzej Crne Gore	Putevi kontinuiteta 2013	Istraživanja	160,000.00 €	0.00 €
		Tehnološka nadogradnja Informacionog i sigurnosnog sistema Narodnog muzeja Crne Gore	Tehičko-tehnološko osavremenjavanje	15,000.00 €	0.00 €
		Finalizovanje trajne postavke Istorijskog muzeja	Popularizacija i prezentacija kulturne baštine	15,000.00 €	0.00 €
		Prevodilačko izdavački projekat stručne publikacije - Elementi arheološke konzervacije	Popularizacija i prezentacija kulturne baštine	10,000.00 €	0.00 €
		Otkup muzejskih predmeta	Otkup muzejskih predmeta, knjiga, filmske	40,000.00 €	0.00 €

			građe za popunjavanje kinotečkog fonda i muzejskih i bibliotečkih zbirki		
		Doedukacija stručnih kadrova na postdiplomskim magistarskim akademskim studijama iz kulturne antropologije	Edukacija, doedukacija stručnog kadra	4,000.00 €	0.00 €
	Državni arhiv	Doedukacija kadrova u Državnom arhivu i kod stvaralaca i imalaca arhivske građe	Edukacija, doedukacija stručnog kadra	5,000.00 €	5,000.00 €
		Nabavka opreme i softvera za skeniranje i pohranjivanje arhivske građe	Tehičko-tehnološko osavremenjavanje	10,000.00 €	8,000.00 €
	Nacionalna biblioteka Crne Gore "Đurđe Crnojević"	Digitalizacija 5000 strana, knjiga značajnih za istoriju kulture Crne Gore	Popularizacija i prezentacija kulturne baštine	8,000.00 €	0.00 €
		Edukacija i doedukacija stručnog kadra u oblasti zaštite kulturne baštine	Edukacija, doedukacija stručnog kadra	3,000.00 €	0.00 €
		Konzervacija i restauracija tri paleotipa iz Zbirke stara i rijetka knjiga	Konzervatorski projekti i sprovođenje konzervatorskih mjera	3,500.00 €	0.00 €
	Uprava za zaštitu kulturnih dobara	Revalorizacija nepokretnih kulturnih dobara i spomen-obilježja koji imaju status nepokretno kulturno dobro - izrada elaborate	Valorizacija i revalorizacija	350,000.00 €	
		Valorizacija objekata arhitekture XX vijeka	Valorizacija i revalorizacija	10,000.00 €	
		Revalorizacija, evidentiranje i	Valorizacija i revalorizacija	25,000.00 €	

		valorizacija pokretnih kulturnih dobara			
		Valorizacija evidentiranih nematerijalnih dobara na teritoriji Crne Gore - izrada elaborate	Valorizacija i revalorizacija	15,000.00 €	
		Izrada studija zaštite kulturnih dobara opštine	Integralna zaštita	10,000.00 €	
	JU Gradska biblioteka i čitaonica "Njegoš"	Obilježavanje 145 godina postojanja biblioteke "Njegoš"	Popularizacija i prezentacija kulturne baštine	1,000.00 €	500.00 €
		Opremanje prostora za najmlađe korisnike biblioteke "Njegoš"	Tehičko-tehnološko osavremenjavanje	1,500.00 €	1,000.00 €
Herceg Novi	JU Gradska biblioteka i čitaonica Herceg Novi	Bibliografsko istraživanje za potrebe Zavičajne biblioteke Zbirke Boke kotorske fondova Nacionalne biblioteke Crne Gore "Đurđe Crnojević" i Narodne biblioteke Srbije (Beograd)	Istraživanje	3,000.00 €	4,000.00 €
	Zavičajni muzej i Umjetnička galerija "Josip-Bepo Benković"	Nabavka i instalacija aplikativnog softvera NMCG DATA	Tehičko-tehnološko osavremenjavanje	1,890.00 €	0.00 €
Kotor	Pomorski muzej Crne Gore	Izrada konzervatorskog projekta za sprovođenje konzervatorskih mjera na svilenoj zastavi "Bokejske mornarice", Sekreteru i na modelu parobroda "Kralj Aleksandar I"	Konzervatorski projekti i sprovođenje konzervatorskih mjera	1,500.00 €	0.00 €
		Izložba "Bitve, mandraći i tiraduri u Boki kotorskoj"	Popularizacija i prezentacija kulturne baštine	2,000.00 €	1,000.00 €

	OJU Muzeji Kotor	Izložba "Dobrotska čipka"	Popularizacija i prezentacija kulturne baštine	600.00 €	400.00 €
		Izložba "Ženska ogavlja"	Popularizacija i prezentacija kulturne baštine	600.00 €	400.00 €
		Konzervacija predmeta pomorske zbirke Muzeja grada Perasta	Konzervatorski projekti i sprovođenje konzervatorskih mjer	1,170.00 €	0.00 €
	Sekretarijat za zaštitu prirodne i kulturne baštine	Monografija Sveta Vučenovća „Graditeljstvo Kotora“	Popularizacija i prezentacija kulturne baštine	2,500.00 €	
Nikšić	Centar za kulturu – Zavičajni muzej	Otkup muzejskog materijala	Otkup muzejskih predmeta, knjiga, filmske građe za popunjavanje kinotečkog fonda i muzejskih i bibliotečkih zbirki	3,000.00 €	0.00 €
		Tehničko - tehnološko osavremenjavanje i edukacija stručnog kadra	Edukacija, doedukacija stručnog kadra / Tehičko-tehnološko osavremenjavanje	3,000.00 €	0.00 €
Plav					
Pljevlja	Narodna biblioteka „Stevan Samardžić“	Doedukacija stručnog kadra	Edukacija, doedukacija stručnog kadra	2,000.00 €	500.00 €
Plužine					
Podgorica	JU Narodna biblioteka “Radosav Ljumović”	Opremanje konzervatorsko-restauratorske radionice Narodne biblioteke "Radoslav Ljumović"	Tehičko-tehnološko osavremenjavanje	1,000.00 €	200.00 €
		Osposobljavanje bibliotekara za	Edukacija, doedukacija	509.00 €	211.00 €

		rad u COBISS-u 3	stručnog kadra		
	JU Muzeji i Galerije Podgorica	Konzervacija ikona iz Kulturno – istorijske zbirke JU Muzeji i galerije Podgorice	Konzervatorski projekti i sprovođenje konzervatorskih mjera	1,600.00 €	1,200.00 €
		Sanacija crkve Sv. Đorđa u Blizni, Piperi	Konzervatorski projekti i sprovođenje konzervatorskih mjera	5,000.00 €	0.00 €
		Sanaciono-konzervatorski radovi na Medunu – III faza radova	Konzervatorski projekti i sprovođenje konzervatorskih mjera	10,000.00 €	22,000.00 €
	Biblioteka za slijepe	Časopis "Glas" - za kulturu i umjetnost u DIASY formatu	Popularizacija i prezentacija kulturne baštine	8,076.36 €	4,263.00 €
	Istorijski institut Crne Gore	Diplomatija u izbjeglištvu - Iz diplomatskog arhiva kralja Nikole i crnogorskeih vlada u egzilu 1916-1921	Popularizacija i prezentacija kulturne baštine	15,000.00 €	15,000.00 €
	RTCG	Integralna zaštita, tehničko-tehnološko osavremenjavanje – presnimavanje na savremene video formate sa kvadropleksa iz produkcije Televizije Titograd (Televizije Crne Gore) i medijska prezentacija vrijedne nematerijalne kulturne baštine.	Valorizacija i revalorizacija	5,600.00 €	1,400.00 €
		Integralna zaštita, tehničko-tehnološko osavremenjavanje – presnimavanje na savremene video formate filmskog fonda iz produkcije Televizije Titograd (Televizije Crne Gore) i medijska prezentacija vrijedne	Valorizacija i revalorizacija	5,000.00 €	2,040.00 €

		nematerijalne kulturne baštine			
	Prirodnjački muzej Crne Gore	Otkup za zbirku Prirodnjačkog muzeja Crne Gore	Otkup muzejskih predmeta, knjiga, filmske građe za popunjavanje kinotečkog fonda i muzejskih i bibliotečkih zbirki	2,000.00 €	0.00 €
	Crnogorska kinoteka	Izrada novih filmskih kopija za fond Crnogorske kinoteke	Otkup muzejskih predmeta, knjiga, filmske građe za popunjavanje kinotečkog fonda i muzejskih i bibliotečkih zbirki	35,000.00 €	0.00 €
Rožaje	Muzej "Ganića Kula" Rožaje	Otkup muzejskih predmeta na teritoriji Opštine Rožaje	Otkup muzejskih predmeta, knjiga, filmske građe za popunjavanje kinotečkog fonda i muzejskih i bibliotečkih zbirki	2,000.00 €	0.00 €
		Obezbjedenje zgrade muzeja sa video nadzorom i alarmnim on-line sistemom	Tehičko-tehnološko osavremenjavanje	1,899.00 €	0.00 €
Tivat	JU Centar za kulturu Tivat	Elektronska obrada muzejskog Materijala	Tehičko-tehnološko osavremenjavanje	2,000.00 €	2,000.00 €
Ulcinj	JU "Centar za kulturu Ulcinj"	Izrada konzervatorskog projekta Pašine kuće	Konzervatorski projekti i sprovođenje konzervatorskih mjera	12,000.00 €	7,000.00 €
	Narodna biblioteka "Mirko	Doedukacija postojećeg stručnog kadra u Narodnoj biblioteci	Edukacija, doedukacija stručnog kadra	2,500.00 €	500.00 €

	Srzentić" Ulcinj	„Mirko Srzentić“			
Šavnik					
Žabljak					
UKUPNO	30	59		913,844.36 €	77,874.00 €